

Cõi Nhân Sinh

Ngày xưa ở Việt Nam Cụ Uy Viễn tướng công Nguyễn Công Trứ vừa làm văn vừa làm võ tướng có để lại nhiều bài thơ hay cho đời, trong đó có bài chữ nôm như sau:

„Thị tại môn tiền náo
Nguyệt lai môn hạ nhàn
So lao tâm lao lực cũng một đàng
Người trần thế muốn nhàn sao được
Vậy phải lấy chữ nhàn làm trước
Đầu trời cho có tiếc cũng xin nài
Cuộc nhân sinh chừng bảy, tám, chín, mười mười
Mười lăm trẻ, năm mươi già không xiết kể
Thoạt sinh ra thì đã khóc chóc
Trần có vui sao chẳng cười khi
Khi hỷ lạc, khi ái dục, khi sầu bi
Chứa chi lắm một bầu nhân dục
Tri túc, tiện túc, đãi túc, hà thời túc
Tri nhàn, tiện nhàn, đãi nhàn, hà thời nhàn
Cầm, kỳ, thi, tửu với giang san
Để mấy kẻ xuất trần xuất thế
Ngã kim nhật tại tọa chi địa
Cổ chi hơn tằng tiên ngã tọa chi
Ngàn muôn năm ôi cũng thế ni
Ai hay hát mà ai hay nghe hát
Sông Xích Bích buông thuyền năm Nhâm Tuất
Để Ông Tô riêng một thú thanh tao
Chữ nhàn là chữ làm sao”.

Đây là một trong những bài thơ rất hay cũng như có ý nghĩa về vô thường, khổ, không, sanh diệt, rất gần gũi với Phật Giáo. Thờ ấy, cách đây chừng gần 50 năm về trước, những người học trò Trung Học đệ nhứt cấp đều phải trả bài thuộc lòng cho Thầy giáo, cứ mỗi lần có giờ Việt văn. Thờ ấy học cũng chỉ để mà học. Không ngờ bây giờ sau gần hơn nữa thế kỷ có mặt với đời, những gì của Uy Viễn tướng công đã thổ lộ tâm tư của mình trong thế kỷ thứ 20 có lẽ sẽ mãi mãi là những bài học quý giá cho đời sau. Tuy Ông có vẻ bi quan một tí; nhưng đó cũng là lẽ thường tình của những người đã từng trải mọi cuộc vui với đời như Ông; nên mới thổ lộ tâm tình của mình được một cách thực tiễn như vậy.

Cõi Người Ta như có lần có Thi Sĩ Bùi Giáng đã dịch thành tác phẩm từ chữ Terre des Home cũng thật là bất tuyệt. Mặc dầu lúc sống, Ông chỉ có cửa chùa cư mang và đến khi ra người thiên cổ rồi, lại có nhiều người tìm đến thơ Ông để đọc, nhằm hồi tưởng đến một nhà thơ lớn của quê hương xứ Quảng. Điều ấy cũng hợp với câu:

“Đất Quảng Nam chưa mưa đã thấm
Rượu Hồng Đào chưa nhắm đã say”.

Cõi đời vốn là cõi tạm. Ai trong chúng ta đến đây nhiều lắm là một trăm năm, rồi cũng phải từ giả tất cả. Nhưng trong một trăm năm năm ấy chúng ta đã để lại cõi trần này quá nhiều điều bất ổn, để rồi ta buông xuôi hai tay, trở lại với trạng thái uyên nguyên của đất trời. Những gì của gió, xin trả lại cho gió; những gì của hơi nóng xin trả lại cho lửa; những gì của nước, xin gửi lại cho suối nguồn và những gì của đất, xin trả lại cho đất. Thế mà đã có ai ý thức rõ được điều này, để khi ra đi được thông tay vào chợ chăng?

Tôi đến xứ Âu Châu này từ năm 1977, kể đến nay cũng đã 36 năm rồi. Trong 36 năm ấy đã có không biết bao nhiêu việc đi qua đời mình; hay có, dở có. Thành công có, thất bại cũng chẳng phải là không. Ở cái tuổi xế

chiều 65 này, cũng nên nhìn lại mọi sự việc của cuộc thế như Uy Viễn tướng công cũng không phải sớm mà cũng chẳng phải muộn mành gì. Mỗi người chúng ta khi sinh ra trong cuộc đời này đều có nhiều lý do trong trùng trùng duyên khởi và trùng trùng biến hiện của vạn pháp, như trong kinh Hoa Nghiêm Đức Phật đã chỉ bày. Xin cảm ơn đời và xin tạ ân Đạo Pháp đã cho tôi có được nhiều cơ hội để đến, đi, ngồi lại, ngắm nhìn cuộc đời này trong bao nhiêu nỗi thăng trầm của nhân thế. Tôi phải cảm ơn đời, cảm ơn người. Nếu không có những trợ duyên này tôi sẽ chẳng có ý nghĩa nào cả khi tôi hiện hữu trên nơi này cả. Có mình phải có họ và họ phải có mình. Cuộc sống này là một sự tương tức với nhau như hơi thở; không thể loại bỏ ra ngoài cơ thể hay tâm thức được. Chỉ có chuyển hóa khổ đau thành hạnh phúc an lạc giải thoát và cũng chính từ những oan khiên nghiệt ngã của cuộc đời này, sẽ giúp ta tự tin hơn khi đi vào cuộc sống của cõi nhân sinh này.

Phật pháp vốn không có biên giới; cho nên tôi đã đến với giáo lý Phật Đà cũng như vậy. Không điều kiện nào cả và hoàn toàn không có một sự ép buộc nào. Do vậy tâm tôi rất thư thái khi suy niệm về quá khứ. Tôi cũng không nghĩ rằng mình đến đây để phải ở lại đây lâu dài, ngay cả trăm năm đi nữa, thì cũng giống như gió thổi mây bay thôi. Đúng là cuộc đời này nó không dừng lại, mà con người vẫn luôn bị động bởi tử sinh, sinh tử dài lâu, chưa bao giờ vượt ra khỏi.

Tại Bắc Âu Châu có 4 nước tiêu biểu. Đó là Na Uy, Thụy Điển, Phần Lan và Đan Mạch. Mỗi xứ đều có ngôn ngữ riêng, văn hóa riêng và tiền tệ cũng riêng biệt. Mặc dầu trước đây Phần Lan là thuộc địa của Thụy Điển và Na Uy là thuộc địa của Đan Mạch. Ý nghĩa chữ thuộc địa này nó không nặng nề như những xứ bị trị tại Á Châu trong thời gian đệ nhất và đệ nhị thế chiến vừa qua. Nó chỉ mang một ý nghĩa là: nước nào mạnh hơn về mọi mặt thì nước ấy sẽ làm chủ cả khu vực ấy. Thế mà điều chẳng ai ngờ được là ngày nay thế giới đã bình chọn 4 nước Bắc Âu này có đời sống an ổn nhất so với gần 200 nước khác trên quả địa cầu này. Vậy đâu là sự thật?

Riêng với người tỵ nạn Việt Nam của chúng ta ở Đan Mạch cũng hưởng được những phúc lợi cá nhân khác với những người sống ở Đức hay ở Hoa Kỳ. Ví dụ như sau: Một người trên 60 tuổi chưa có quốc tịch Đan Mạch; hiện đang lưu trú ở diện tỵ nạn; nhưng bây giờ muốn trở lại quê hương để sinh sống thì chính phủ Đan Mạch chấp nhận và cấp mỗi tháng độ 500 USD để chi dùng và sau một năm ở Việt Nam nếu đương sự cảm thấy thích hợp muốn ở lại luôn, thì chính phủ Đan Mạch sẽ cấp 100.000 Kr. một lần và mỗi tháng trong những ngày còn lại ở Việt Nam vẫn nhận được tiền trợ cấp 500 USD như trước. Nếu người nào muốn nhận 5 năm một lần cũng được, khi thấy mình tuổi đã xế chiều, không còn thọ hưởng được bao nhiêu năm nữa, chính phủ vẫn giúp đỡ, không chối từ. Nếu ai muốn trở lại Đan Mạch sau một năm ở Việt Nam cảm thấy không thích hợp, thì chính phủ ở đây cũng cho quay trở lại Đan Mạch để tiếp tục cuộc sống như trước đây. Dĩ nhiên những đạo luật như thế được Quốc Hội thông qua từng thời điểm khác nhau và hoàn toàn không như thiết năm này giống năm khác.

Về Tôn Giáo ở các xứ Bắc Âu này cũng có những điều khác hẳn với các nước trên thế giới ngày nay. Ví dụ như Vương Quốc Na Uy là một điển hình. Mỗi ngôi chùa Việt Nam ở đây có bao nhiêu tín đồ thì chính phủ sẽ căn cứ theo đó để giúp lệ phí điều hành hằng năm cho chùa ấy. Đây là quyền lợi sinh hoạt tín ngưỡng sống trong xã hội an bình của người dân tại đây. Điều này giống như một giấc mơ đối với những xứ ngoài Âu Mỹ. Có chùa nhận được hàng nhiều triệu NKR để điều hành công việc chùa. Hoặc chính phủ trợ giúp một hai lần trong năm cho các chùa qua các hoạt động văn hóa v.v...

Tại Phần Lan cách đây chừng gần 30 năm về trước đã có một ngôi Niệm Phật Đường Thọ Quang được thành lập tại Helsinki; nhưng số phận của ngôi Niệm Phật Đường này nó cũng yếu mệnh như người sáng lập ra nó. Băng đi một thời gian dài, một Hội Phật Giáo tại Turku được thành lập và GHPGVNTN Âu Châu đã đề cử chư Tăng sang đây để đảm trách nhiệm vụ lãnh đạo tinh thần. Thế nhưng trải qua không biết bao nhiêu là sóng gió, tuyết sương; nay ngôi chùa Liên Tâm ở đây đã được hình thành; mặc dầu người cựu Hội Trưởng đã ra đi vĩnh viễn. Ngôi chùa bây giờ có diện tích độ 600 mét vuông được tọa lạc trên một khu đất với diện tích là 11.000 mét. Ở giữa cánh đồng thối nát. Giá thành xây cất cho đến giờ này là 800.000 Euro; nhưng vẫn còn nợ ngân hàng và Phật Tử độ 400.000 Euro nữa.

Bộ Xã Hội có cho biết rằng trong tương lai gần họ sẽ cho xây một chung cư cho người Việt Nam đối diện bên kia đường với chùa. Quả thật đây là một tin vui cho người lớn tuổi. Vì lại được sống gần chùa. Đây thật là

phước báu vô ngần. "Cầu được, ước thấy" là điều mà trong đời ai lại chẳng ước mong, mà nay sắp trở thành hiện thực. Chính phủ ở đây họ lo cho dân như thế đấy. Từ cái ăn cái mặc, cho đến cả đời sống tâm linh nữa. Cho nên thế giới đánh giá cao về đời sống của người dân ở các xứ Bắc Âu cũng phải thôi.

Từ ngày 25 tháng 7 đến ngày 4 tháng 8 năm 2013 này đánh dấu một sự kiện lịch sử. Đó là khóa Tu Học Phật Pháp Âu Châu kỳ thứ 25 được tổ chức tại Turku, Phần Lan do Đại Đức Thích Hạnh Bảo, Trụ Trì chùa Liên Tâm kiêm Hội Trưởng làm Trưởng Ban Tổ Chức địa phương và GHPGVNTNÂU điều hành tổng quát. Điều đặc biệt hơn nữa là Bộ Văn Hóa ở đây cũng giống như Bộ Văn Hóa của một vài Tiểu Bang ở Đức Quốc là không lấy tiền thuê phòng học trong suốt thời gian 10 ngày ấy, mà chỉ lấy tiền điện, Gas, nước tượng trưng mà thôi. Quả thật, chẳng có nước nào ở ngoại quốc hưởng được những điều kiện thuận lợi như thế này. Vì chính Phủ tại đây cho rằng: tất cả những hoạt động này của Giáo Hội đều nằm trong phạm vi văn hóa.

Bây giờ thì Đạo Hữu cựu Hội Trưởng Hội Phật Giáo Việt Nam tại Turku Chơn Ngôn Vĩnh Tuyên không còn nữa; nhưng chắc chắn rằng Đạo Hữu cũng hẳn vui, khi thấy hàng trăm chư tôn đức và hàng ngàn Phật Tử khắp nơi tại Âu, Mỹ, Úc... vân tập về nơi đây để cùng tu, cùng học và cùng chiêm nghiệm giáo lý giải thoát của Phật Đà.

Xin nguyện cầu cho tất cả những ai có thiện duyên với Phật Pháp, dầu thuận hay nghịch trong quảng đời còn lại của mình thì hãy an nhiên để thấy rằng: trong ta có người và trong người có ta. Sự sống của Anh của Chị cũng là sự sống của tôi và ngược lại trong sự tồn tại của tôi ở cõi đời này cũng đều có sự tồn tại của Anh và của Chị cũng như của tất cả mọi người. Vì lẽ, không một ai trong chúng ta có thể sống trong kiếp nhân sinh này hoàn toàn độc lập được cả. Hãy sống cho nhau và vì nhau để đi nốt con đường còn lại của chúng ta trên cõi đời này. Có như vậy mới không hổ danh là người Việt Nam ra đi khỏi nước chỉ để tìm hai chữ TỰ DO thật sự, mà nơi quê hương của chúng ta chưa thể hiện trọn vẹn được điều này.

Viết xong vào một sáng mùa xuân tại thư phòng chùa Liên Tâm, Turku, Phần Lan khi bên ngoài ánh thái dương rọi chiếu khắp cả một vùng trời.

Thích Như Điển - Nhân chuyển Phái Đoàn Hoằng Pháp tại Âu Châu đến đây giảng pháp.